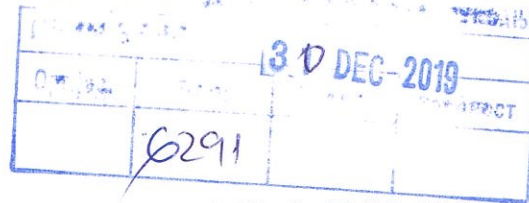

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ НИШ

директор +381 18 515 608 - тел/факс +381 18 515 609
e-mail: arhivnis@mts.rs - www.arhivnis.co.rs

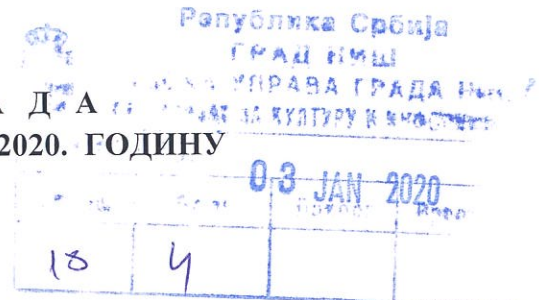
Бр. 01/1056-19
Ниш, 30.12.2019.

На основу члана 44. Закона о култури ("Сл.гласник РС", бр.72/09, 13/16 и 30/16-испр.), члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш ("Службени лист града Ниша", бр.2/11 – пречишћен текст и 115/16) и чл. 35 Статута Историјског Архива Ниш, Управни одбор Историјског архива Ниш на седници одржаној 30.12.2019. године доноси

ПРОГРАМ РАДА ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА НИШ ЗА 2020. ГОДИНУ

КОНТИНУИТЕТ

Историјски архив Ниш је за седамдесет и једну годину постојања и рада дао немерљив допринос очувању драгоцене српске баштине и прерастао у препознатљиву установу чувара времена града Ниша и општина Ражањ, Сокобања, Алексинац, Сврљиг, Меровина, Дољевац и Гацин Хан. Тимским радом, уз поштовање свих закона и нормативних аката који регулишу рад архива, задржаћемо тренд, очувати позицију Историјског архива и учинити да постане још препознатљивији у Републици Србији и у ширем региону.

Наставићемо са дигитализацијом преосталих 354 (од укупно 478) црквених матичних књига и омогућити корисницима онлајн приступ и коришћење дигиталних облика. На тај начин црквене матичне књиге биће заштићене, а корисници ће им лакше приступати и користити.

Публикације Историјског архива, од 1982. године када је објављен зборник докумената најстаријег фонда "Сокобања и срез бањски", увек скрећу пажњу јавности и представљају значајно сведочанство времена, као и вредан документ за истраживаче и научне раднике. Приредити нове публикације којима ће бити представљени неки од преко 860 фондова Архива и наставити излагање значајног часописа Пешчаник.

Наставити и завршити ревизију "Водича кроз архивску грађу" као и даље радити на сређивању архивске грађе смештене у Архиву и новом депоу на простору Тврђаве.

Наставићемо са заштитом покретних културних добара-архивске грађе у оквиру утврђеног система заштите и коришћење културних добара и заштите друштвених интереса у овој области.

Радити у области стручног надзора на архивирању и чувању регистратурског материјала тамо где он настаје – у јавној управи, привредним, културним, образовним и свим другим организацијама и институцијама, без обзира на облик својине. Вршити излучивање безвредног регистратурског материјала коме је рок чувања истекао.

Архив ће бити на услузи корисницима архивске грађе и библиотечког фонда и обезбеђивати им научну подлогу за њихова истраживања. Грађанима ће обезбеђивати копије

докумената са доказном снагом за остваривање њихових грађанских и људских права, а државним органима и друштвеним организацијама обезбеђиваће копије докумената у функцији заштите државних интереса.

Због сталног увећања фондова, расположиви простор у депоима за архивску грађу коју треба да преузме из регистратура је увек актуелан проблем архива. Радити на обезбеђењу нових депоа и репозиторијума, али и на опремљености архивских депоа, од стално потребних полица за смештај архивске грађе до апарата потребних за контролу услова у којима се грађа чува.

ВИЗИЈА

Да би пружио информације о културној-историјској баштини коју чува, Архив ће приредити изложбу фотографија старог Ниша у сарадњи са Народним музејом Ниш, изложбу оживљавања старих разгледница уз стручну помоћ стручњака са Електронског факултета „Архимедиа груп“, организацију предавања, промоције публикација коришћењем нових информационо-комуникационих технологија кроз сарадњу са образовним установама, медијским кућама, како у Граду Нишу тако и шире.

Историјски архив је од Архивистичког друштва Србије добио организацију Међународног архивистичког саветовања које ће се одржати у октобру, први пут у Нишу.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Технолошко окружење намеће нам да променимо своју праксу и успоставимо нове односе између садржаја и корисника поштујући препоруке комисије Европске уније која подстиче "охрабривање развоја дигитализације грађе библиотеке, архива и музеја".

Дигитализацијом се поред основног значаја, њене заштите од прекомерне употребе, омогућава већа доступност и коришћење архивске грађе, као и информација које поседују архивски документи.

Дигитализација архивске грађе је процес који захтева јаснију стратегију за дигитализацију архивске грађе, добру организацију, обучен кадар, техничко-технолошку основу, теоријско и методолошко знање из области дигитализације као и одређени финансијски оквир. Поштујући све наведене параметре, израдићемо план дигитализације којим ће обухваћене све релевантне чињенице као што су старост документа и његова вредност, као и фреквенција његове употребе. Да би архивску грађу приближили корисницима набавићемо модерне информационе технологије. Поред набавке копирног апарата у боји А3 формата обезбедићемо уређаје и софтвер за пословну примену података. Овде се јавља потреба за стручњацима који ће радити на изградњи и одржавању дигиталних збирки.

Наставићемо рад на новом сајту за потребе дигитализације архивске грађе, који ће бити прегледнији, ефикаснији и динамичнији. Уз подршку Министарства културе и информисања Републике Србије завршићемо започету обуку запослених јединственом софтверу за дигитално управљање и чување архивске грађе АРХИС и имплементирати ово јединствено софтверско решење.

Дигитализација целокупне архивске грађе поред основног значаја, њене заштите од прекомерне употребе, пружа и мноштво других предности. Између осталог, рад са архивском грађом и информацијама које поседују архивски документи се убрзава и поједностављује. Дигитализацијом се омогућује двосмерно пружање информација – из саме грађе и о архивској грађи.

АРХИВСКИ ПОСАО

Архивски посао је сталан процес кога чини непрекидна комуникација. Управо то одређење комуникацијом подразумева три квалитета: научну озбиљност, морално одређење посла и креативност, без којих успешна комуникација и није могућа. Развој информационих технологија, али и захтеван корисник који тражи ефикасну, убедљиву и корисну информацију, ставили су пред Архив пред мноштво задатака:

- Отварање ка публици и јасније позиционирање на културној мапи
- Брзо и ефикасно деловање у реалном времену,
- Повезивање и ширење мреже архива који заједно чине “сектор колективног памћења”
- Историјски архив као средство за чување и комуницирање целокупног идентитета
- Све већа важност категорије корисника, али све већа брига за недосегнутог корисника.
- Нова политика партнерства (финансијско, техничко, културолошко, образовно, социјално)
- Нови облици заједништва на подручју културне баштине
- Историјски архив као целина која иде од сајбер простора преко архивских депоа до “оживљеног” архивског материјала.

Служба надзора Историјског архива Ниш обићиће и прегледати, архивску грађу и регистратурски материјал органа управе и правосуђа, као приоритетних регистратура, код којих се преглед врши сваке године; ствараоце архивске грађе из области школства (основног, средњег и високог) и приватних предузећа са територије града Ниша и општина: Алексинац, Ражањ, Меровина, Дољевац, Гацин Хан, Сврљиг и Сокобања. Број планираних обилазака је 100 регистратура. Приликом обиласка ствараоцима ће бити пружена стручна помоћ око израде Правилника о канцеларијском пословању, Листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања и Архивске књиге. Примењујући прописану процедуру, служба ће давати сагласност на предлоге Правилника и Листе категорија и доносити Решења о уништењу безвредног регистратурског материјала. Приликом излучивања безвредног регистратурског материјала, код стваралаца за које је надлежан Архив Србије (републичке установе), биће пружена стручна помоћ. Служба надзора ће давати упутства за припрему документационог материјала који ће бити преузет у архив на чување и учествовање у његовом преузимању. Преузимаће архивску грађу и регистратурски материјал регистратура престалих са радом услед стечаја или ликвидације.

Служба обраде и сређивања наставиће започето архивистичко сређивање фонда *Народни одбор Области нишке 1949-1951.* и то преосталих 207 кутија (20,7м); радиће на сређивању фонда ДП *Пољопромет* Ниш 1969-2011, (26 м) и ревизији фонда *Општина града Ниша* 1888-1934, 7 кутија (1 м). Наставиће се рад на дигитализацији (уношењу и провери података) техничких пројеката *Скупштине општине Ниш.*

Служба техничке заштите, коришћења и презентовања архивске грађе за 2020 годину ће наставити да пружа корисницима тражену документацију и услужује истраживаче, пријем

нових фондова, усаглашавање са постојећим пописима, њихов смештај у одговарајуће полице и устројавање досијеа истих по архивистичком протоколу; заштиту и одржавање преузетих фондова. Вршиће се ревизија кутија фонда „Градско поглаварство – технички одељак Ниш и микрофилмовање истих; преглед и пописивање техничке документације Скупштине општине Ниш за (за сада) 1970. и 1971. годину; преглед и пописивање техничке документације из фонда: Народни одбор града Ниша – Ниш (1944 – 1957). год;

Вршиће се излучивање финансијске документације чији је рок истекао из следећих фондова: „Стокоимпекс“ извоз-увоз а.д. Ниш у стечају; Д.О.О. за производњу колор катодних цеви и других електронских компонената и система „ЕИ ККЦ“ Ниш; Предузеће за производњу специфичних елемената, компонената, опреме и система „ЕИ Екос“ Д.О.О. Ниш; Фабрика за производњу радија, магнетофона, акустичних аудио и видео уређаја и слесената „ЕИ Радиоакустика“ Д.О.О. Ниш; Специјални алати и опрема „ЕИ Алатница“ Д.О.О. Ниш; Друштвено предузеће за производњу конфекције „Морава“ Алексинац.

Ако се буду стекли услови планирамо увођење централног грејања и санацију фасаде и крова зграде Историјског Архива Ниш.

КОРИСНИК

Велику пажњу посветићемо кориснику Историјског архива. Омогућићемо му да брзо и ефикасно пронађе потребне информације, али и помоћи му да успостави везу између властитог искуства и знања и оног што нуди архивска грађа, да би опет дошао. Задовољан корисник је најбоља реклама Архиву, и то на језику који се далеко чује и лако разуме.

Позваћемо грађане да уступе своју породичну вредну архиву на скенирање исте, уз сталну промоцију значаја чувања архивске грађе. Велику пажњу посветићемо “недосегнутим” корисницима и привући ћемо их разним активностима, програмима и маркетиншким активностима.

Током лета биће организоване архивистичке радионице за децу. Планиране су и сталне посете Историјском архиву, да би смо пружили прилику свим грађанима да доживе искуство које “мења живот”.

За нове, будуће кориснике, прикупити, сортирати, обрадити, заштитити и сачувати архивске фондове, да би им били доступни у најбољем стању. Политиком очувања архивске колекције се чувају за потомство, са очуваном аутентичношћу и вредношћу, да се олакша приступ и да се садашње и будуће колекције сачувају од ризика.

Обићи ћемо и пружити стручну помоћ око издвајања безвредног регистратурског материјала, сређивања и пописивања архивске грађе и припреме за примопредају свим корисницима ван Архива – имаоцима архивске грађе и регистратурског материјала.

МАРКЕТИНГ

Маркетинг је снажан аргумент идеја промене и иновација у архивима који подсећа на постојање Архива и његовог садржаја, повећава свест о Архиву као потребној институцији, осигурава и јача присутност у медијима и унапређује стварање прихода у самом Архиву.

Када Архив своје деловање види као стручни рад за заједницу у којој делује, маркетинг постаје могућ. Окренут себи постаје досадан; ако је пак само замишљен да удовољи публици, претвориће се у забавиште.

Маркетинг је одређење Архива као установе окренуте публици. Његов циљ није само информисање јавности, него комуницирање струке и јавности. Учинак маркетинга су додатна финансијска средства, али нису примарни циљ. Маркетиншки оспособљен Архив ће квалитетним производом, задовољним корисником и стеченом наклоношћу партнера, добити и додатне изворе прихода.

Присутност у медијима има велики утицај на углед Архива, а неопходна средства за скретање пажње предствљају оглашавање и рад са јавношћу. Израдићемо комуникацијску стратегију, побољшати слику Историјског архива у јавности и одржавати корак са модерним временима. Његоваћемо однос са медијима, јер “архиви више требају медије него медији архиве”. Архив треба да информише о себи и својим активностима, да делује уверљиво у јавности и да на себе скреће пажњу.

Присуство на друштвеним мрежама користићемо за промовисање услуга и програма Архива и дигиталних колекција које се селе у то окружење.

ВРЕДНОВАЊЕ

Вршићемо мерење деловања Архива (интервјуисањем публике и тражењем мишљења пре архивске поставке, број посетилаца, трајање њихове посете, коментарима у књизи утисака, присутност и реакцијама у медијима, број тражених информација у архиву, број пружених услуга ван архива, оцена тих услуга од корисника услуге...), јер “ако не можеш нешто измерити, не можеш тиме ни управљати.”

МИСИЈА

Стратегија развоја културе Републике Србије садржи одређења државе и дефинише стратешке приоритете и правце развоја културе у Србији од 2017. до 2027. године. Стратегијом се поље културе утврђује као једна од кључних димензија одрживог развоја Србије. То значи да је основни стратешки циљ допринос развоју друштва у Србији, културном животу њених грађана и евроинтеграцијама и то заштитом, изучавањем и представљањем културног наслеђа и подстицањем уметничког стваралаштва.

Историјски архив Ниша као модерна, ефикасна и отворена установа културе и у свом раду примењује високе стандарде бриге за заштиту архивске грађе, која је доступна грађанима, научној и стручној јавности, подижући свест о њеном значају за историју града Ниша, његове околине и ширег региона, данас и у будућности.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА,
Мирослав Петровић

